

ІНОЗЕМНІ МОВИ

№ 3, 2016

Передплатний
індекс: 68831

в школах України

IV етап Всеукраїнської
учнівської олімпіади
з англійської мови,
2015 / 2016 н. р.
Завдання 11 клас

Shakespeare is alive. He is immortal.
Англійська мова, 9 клас

Use the words properly

ДЕТАЛЬНІШЕ НА REDPRESA.UA

ВИДАВНИЦТВО
**ПЕДАГОГІЧНА
ПРЕСА**
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
№ 3 (79) ТРАВЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2016
Виходить 6 разів на рік

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 68831

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНЕ
ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Видається з 2002 року.

До січня 2012 року журнал виходив під назвою
«Іноземні мови в навчальних закладах», до 2014 р.
під назвою «Іноземні мови в сучасній школі»

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ, № 20026-89263 від 25.06.2013 р.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Валентина Буренко, завідувач кафедри
методики мов і літератури ІППО
Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат педагогічних наук, доцент

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Надія Басай, науковий співробітник
Інституту педагогіки НАПН України

Раїса Бужикова, завідувач кафедри
філології та загальногуманітарних дисциплін
Миколаївського міжрегіонального інституту
Відкритого університету розвитку людини «Україна»,
кандидат педагогічних наук

Оксана Коваленко, головний спеціаліст
Міністерства освіти і науки України

Єлена Константинова, учитель
англійської мови Ліцею міжнародних відносин № 51
м. Києва, заслужений учитель України

Ніна Корбозерова, завідувач кафедри
іспанської та італійської філології
Інституту філології Київського національного
університету імені Тараса Шевченка,
доктор філологічних наук

Георгій Кричков, завідувач кафедри
французької філології Інституту філології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, доктор філологічних наук

Василь Плахотник, науковий співробітник
лабораторії навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України

Валерій Редько, завідувач лабораторії
навчання іноземних мов Інституту педагогіки
НАПН України, кандидат педагогічних наук

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ЛЕКТОРІЙ

Валентина Буренко
Розвиток художньої культури
Великої Британії в добу
Просвітництва

2

Світлана Сафарян
Своєрідність німецького
бароко

6

ВІСТІ З ОЛІМПІАД

IV етап Всеукраїнської
учнівської олімпіади з
англійської мови, 2015 / 2016 н. р.
Завдання 11 клас

10

ВІДКРИТИЙ УРОК

Тетяна Гандзюк
Історія американської
демократії. Найвідоміші
американські президенти.
Крайнознавство (США), 9 клас

18

Світлана Калуєва
«Одяг. Moda»
Англійська мова, 7 клас

20

Наталія Сом
Jobs and occupations
Англійська мова, 7 клас

24

Ольга Чайковська
Law and punishment
Англійська мова, 8 клас

27

Лілія Степура
I like English
Англійська мова, 1 клас

30

Лариса Іванченко
Shakespeare is alive. He is
immortal.
Англійська мова, 9 клас

33

Ольга Нестеренко
Кінематограф.
Кінонагороди
Англійська мова, 11 клас

37

Тетяна Пушкарук
The global problems
of mankind. Direct and
indirect speech.
Англійська мова, 11 клас

40

Лілія Резницька
Food
Англійська мова, 5 клас

47

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА

Катерина Яблонська
«Our Water,
Our Life»
Англійська мова, 6 клас

51

Світлана Кубікова
Prominent British
writers and poets
Англійська мова, 8 клас

53

Юлія Правосуд
Alice in Wonderland
Англійська мова, 5 клас

55

ДІЛИМОСЯ ДОСВІДОМ

Галина Сукманюк
Use the words
properly

58

СВОЄРІДНІСТЬ НІМЕЦЬКОГО БАРОКО

Світлана САФАРЯН, доцент кафедри методики мов та літератури Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

У XVI ст. країни Західної, центральної та північної Європи охопив широкий суспільний рух проти католицької церкви, який отримав назву **Реформація** (лат. – виправлення, перетворення). Його представники заперечували верховну владу папи римського, символіку та догмати католицизму. Отже, у вузькому значенні Реформація – це боротьба за реформування римо-католицької церкви, що в XIV – XVI ст. переживала гостру кризу. В широкому ж змісті – реформація була першою значною битвою буржуазії, що зароджувалася в цей час, проти віджившого феодалізму.

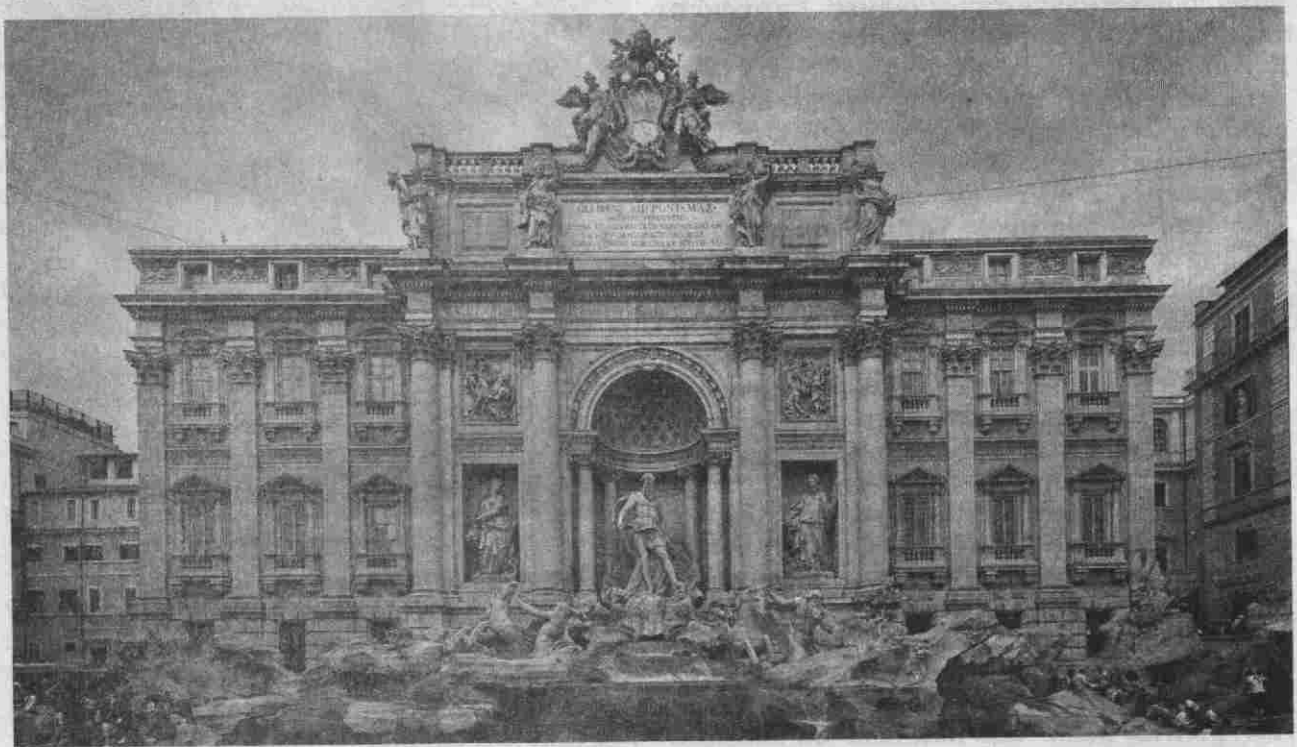
Почавшись у Німеччині, реформація охопила багато європейських країн і врешті решт призвела до відходу від католицької церкви Англії, Шотландії, Данії, Швеції, Норвегії, Фінляндії, Чехії, Швейцарії тощо.

У XVII ст. відбувається справжня світоглядна революція, яка спричинила руйнацію традиційних уявлень про Всесвіт, формування нової картини світу і нового розуміння людини. Цей час позначився рядом вагомих відкриттів у хімії, ботаніці, медицині, фізиці. Наукові відкриття цього часу обумовили нове бачення світу та людини.

Значних змін зазнало в XVII ст. і мистецтво. Митці розвивали думку про внутрішнє багатство людини, невичерпні можливості її розуму і душі. Особливістю мистецтва XVII ст. є співіснування в ньому головних напрямів **бароко** і **класицизму**.

Бароко втілювало безмежність і суперечливість світу й людини, той «хаос», який не підлягає раціональному пізнанню, боріння різних сил, загадкову таїну суцього. Цей термін пов'язують з італійським словом – дивний, химерний, а також із португальським виразом – «перлина неправильної форми».

У культурі бароко утвердилося уявлення про світ як поєднання суперечливих начал, як арену протилежних сил – світла й темряви, добра і зла, життя і смерті, Бога і диявола. Представники бароко вмieli бачити не тільки драматизм, а й красу життя. Більше того, вони намагалися якомога виразніше й яскравіше прикрасити його, щоб подолати трагізм засобами краси, знайти через естетичне вихід із кола протиріч. Святкові форми бароко мали на меті створити для людини прообраз «раю на землі», аби через красу вона могла наблизитися до Бога.

Напрямок архітектури бароко

Весь предметний світ прикрашався таким чином, щоб викликати побожне ставлення до господарів цього світу (монархів). Звідси та розкішна помпезність стилю, що вражала простих смертних. В архітектурі XVII ст. палац перстає бути фортецею, як у середні віки, він перетворився на обитель багатства та земних насолод.

Сади бароко втілювали ідею достатку. Бароківі фонтани вражали зовнішніми ефектами, примхливими каскадами води, уособлюючи багатогранність світу й буяння світових стихій.

Якщо *архітектурне бароко* відзначається широтою форм, масштабністю будівель, пануванням «хвилястих» ліній, невірноважених композицій, то в *образотворчому мистецтві* бароко виявилось в гіперболізмі образів, контрастності й водночас колористичній єдності цілого. В основному картини створювалися на міфологічні та релігійні сюжети, наповнюючись при цьому алегоричним змістом. Перевага віддавалася широким мазкам, світлотіням, розширенню простору.

Для *музичного бароко* характерні сильні образи, спеціальні засоби виразності, що створюють велич, пишноту, декоративність.

Яскравим представником німецького бароко в музиці був **Йоган Себастьян Бах** – ви-

Йоган Себастьян Бах

датний німецький композитор, один із творців світової музичної класики. Бах узагальнив досягнення музичного мистецтва перехідного періоду від бароко до класицизму, був кращим серед своїх сучасників виконавцем органної музики.

Творча біографія Баха умовно поділяється на три періоди. У *ранньому, веймарському періоді* Бах досягнув творчих вершин як органіст і композитор. Тоді ж були написані його кращі твори для органа, зокрема *«Токата і фуга ре мінор»*. Другий період – про-

фесійної і творчої зрілості – характеризується частими змінами роботи, посад, пошуком власного художнього стилю. Третій, так званий *лейпцизький період*, – вершина творчого шляху Баха, роки створення найкращих його творів. У Лейпцизі композитор працював кантором церкви святого Фоми, викладав у церковній школі, а також керував студентською «Музичною колегією». У той час ним були створені кращі вокально-інструментальні композиції: більша частина кантат, *«Пристрасті за Матвієм»*, *«Магніфікат»* та ін.

Музична мова творів композитора була унікальною для свого часу, оскільки в ній простежуються тенденції, властиві пізнішим стилям (класицизму, романтизму). Бах перевершив своїх сучасників у мистецтві поліфонії, його музика відрізняється єдністю всіх елементів, урівноваженою структурою, чіткою архітектонікою, великим розмаїттям прийомів варіювання матеріалу.

Загалом творча спадщина Й. С. Баха надзвичайно велика. Вона налічує понад 1000 композицій, із яких 320 світських і духовних кантат, багато мес, «Різдвяна» й «Великодня» ораторії, численні хорали, мотети, інструментальні твори для органа (прелюдії, токти, фуґи та ін.) і клавесина («Добре темперований клавір»). Більшість вокальних творів Баха написана на релігійні тексти. Ця музика пройнята глибоким релігійним почуттям і, разом із тим, глибинною філософією. Серед світських вокальних творів композитора особливо визначними є кантати «Феб і Пан», «Селянська» і «Кавова».

Літературне бароко характеризується пишномовним стилем, тяжінням до красивих, випуканих форм, широкими застосуваннями тропів, символіки, метафоричності мовлення. У ньому поєднуються релігійні і світські мотиви та образи. Літературне бароко в Німеччині відрізняється барвистим стилем, риторичним означенням, контрастністю, алегоризмом, складністю форм.

Найвідомішим у світовій класиці є **Ганс Якоб Кристоф Гріммельсгаузен** (1621(2)–1676 рр.). Це найвизначніший німецький прозаїк XVII ст., автор книги *«Незвичайні пригоди Сімпліція Сімпліціссимуса»* (1668). Проте до середини XIX ст. не було відоме навіть справжнє ім'я письменника, що ховався за численними псевдонімами. А книга про Сімпліціссимуса привернула увагу широкої публіки лише в XX ст. Вона і тепер читається із захопленням завдяки глибині проникнення автора в дійсність,

цікавим спостереженням над людською природою, філософським узагальненням.

Ганс Якоб Кристоф Гріммельсгаузен

Роман про Сімпліссимуса складається з п'яти книг і «Продовження», три наступні невеличкі романи відносно самостійними творами.

У романі розповідається про долю молодого людини в період Тридцятилітньої війни. Поклавши в основу автобіографічний принцип, автор висвітлює етапи життя свого героя (який має багато спільного з автором) і разом із тим створює широку картину дійсності того часу. Твір відзначається всеосяжністю змальованих подій та ситуацій. Автор поставив собі за мету дати масштабне зображення людини, свого сучасника, і світу.

Ім'я головного героя промовисте: у перекладі з німецької Сімпліссимус означає «простак», «дивак» – це звичайна людина XVII ст., така, якою її зробили фатальні обставини і тяжкі випробування Тридцятилітньої війни та післявоєнного часу. Герой німецького письменника суперечливий, досить складний образ, він має непостійну вдачу, здатен на добрі й ганебні вчинки. Втім Сімпліссимус ніколи не втрачає здатності мислити, намагається усвідомити те, що діється у світі, і шукає себе в ньому.

Гріммельсгаузен створив багате й розмаїте за художньою структурою полотно. Письменник показав реальне життя не тільки Німеччини, а й інших країн Європи. Він змалював жахи Тридцятилітньої війни, становище різних соціальних верств – від селян до ари-

стократів. Картина дійсності, створена митцем, відзначається строкатістю й суперечливістю. Тут діють як суворі історичні закони, так і фатальні сили, в руках яких людина стає іграшкою. Автор підкреслює значення долі в житті людей, роль обставин у формуванні їхніх моральних якостей. На сторінках роману постає тривожний, розбурханий світ, у якому багато крові, убивств, гонитви за золотом. Уся Європа вирує в горнилі війни, що спонукає людей на найганебніші вчинки. Війна оголила соціальні суперечності, змусила героя по-іншому подивитися на світ і людство, вона стала своєрідним критерієм оцінки суспільства й особистості.

Окрема людина не може знайти спокій у неспокійному, бурхливому світі. Вона прагне притулку, а натомість змушена вічно кудись тікати. Звертається до віри, але й віра не захищає від фатальних обставин. Намагається знайти своє місце в суспільстві, та весь трагізм життя особистості, на думку письменника, полягає в тім, що у світі, який постійно змінюється і морально занепадає, це практично неможливо.

Стиль роману визначається поєднанням реалістичних і фантастичних елементів (легенда про Муммель-озеро, царство водяних духів, подорож Сімпліція до центру землі). Письменник використовує традиції середньовічної літератури (видіння, привиди, зачаровані скарби, віра в чаклунство, політ Сімпліссимуса на шабаш відьом та ін.), але надає їм актуального соціального змісту. Гріммельсгаузен широко застосовує алегорію, метафоричність мовлення, символіку, що дозволяє йому відтворити істинний образ світу його доби.

До подій Тридцятилітньої війни автор звертався і в наступних своїх творах: «Брехлива шахрайка Кураж» (1670), «Дивний Шпрингінсфельд» (1670).

Художня культура Німеччини XVIII ст. неможлива без такого феномену, як **мейсенська порцеляна**. У 1707 р. в німецькому місті Мейсен аптекар Йоганн Бетгер зумів розкрити секрет отримання твердої порцелянової маси, а також розробив процес випалу кераміки й глазури. На той час цим секретом володіли виключно китайські майстри, тому порцеляна коштувала надзвичайно дорого. 1710 р. у Мейсені була відкрита перша в Європі порцелянова мануфактура, що й нині славиться вишуканими виробами, одними з найкращих у Європі.

Діяльність Мейсенської мануфактури поділяють на три етапи: становлення, «живописний»

Мейсенська порцеляна

(виготовлення розфарбованого посуду й декоративних ваз) і «скульптурний» (виготовлення спершу великих, а потім дрібних фігурок). У сучасних копіях найчастіше зустрічаються й найбільше цінуються вироби саме двох останніх періодів. Пізніше мануфактура не займалася розробкою нових виробів, майстри здебільшого копіювали твори власної фірми або інших відомих європейських виробників порцеляни.

Для «живописного» періоду мейсенської порцеляни характерні яскраві фарби й переважання на посуді китайських мотивів. Улюблена тема розпису того часу – квіти, сцени з китайського життя, екзотичні птахи, дракони й леви. Завдяки художникові Херольду в мейсенській порцеляні колірна палітра стала багатшою: майстри стали використовувати вогненно-червоний, смарагдовий і фіолетовий кольори.

На початку XVIII ст. мейсенські майстри почали створювати вироби, у яких переважали пейзажні картини й зображення груп галантних знатних дам та кавалерів. Тоді ж художни-

ки стали моделювати фігурки тварин та посуд. Так з'явилися серії «Італійські комедіанти», «Мавпяча капела»; окремі фігурки та невеличкі жанрові пасторальні композиції, міфологічні персонажі, птахи і тварини, виконані за традиціями європейської скульптури.

Мейсенська порцеляна з її легкими, ніжними формами – яскравими проявами стилю рококо – увійшла в повсякденний побут європейців. За весь час існування Мейсенської мануфактури на ній було створено близько 20 тисяч моделей різноманітних порцелянових виробів. Частина з них можна побачити сьогодні в музеї Дрездена.

Згодом, коли німецька порцеляна здобула визнання в країнах Європи, деякі мейсенські майстри організовували нові мануфактури в Англії, Росії, Франції. У перші роки свого існування багато європейських заводів із виробництва порцеляни не тільки виготовляли речі за зразками та формами відомої німецької фірми, але й таврували їх знаменитою мейсенською маркою, що має вигляд двох синіх схрещених мечів.

УВАГА, ПЕРЕДПЛАТА!

ГЕОГРАФІЯ ТА ЕКОНОМІКА В РІДНІЙ ШКОЛІ

Науково-методичний журнал

Головними адресатами загальноосвітніх навчальних закладів, методистам, науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам вишів.

Журнал *одржує* матеріали Міністерства освіти і науки України – методичні листи, рекомендації, навчальні програми; методичні розробки урочних та позаурочних заходів; матеріали проведення всеукраїнських та міжнародних олімпіад, турнірів юних географів та економістів, семінарів, конференцій, конкурсів, з'їздів УГТ; *ознайомлює* з розвитком сучасної географічної та економічної науки; *запрошує* відвідати природні об'єкти та культурні пам'ятки в країнах сагіту та в Україні.

ВИХОДИТЬ 12 РАЗІВ НА РІК

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 68830

